

Gemeenteraad

Vergadering van 24 juni 2025

Beleid en Uitvoering - Team Samenleving

2025_RAAD_00028 Toetreding Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) IJsselland en GGD IJsselland

Auteur

Regina Bakker

Overlegd met

Alma van Bruggen, Joke Wierbos, Mike Koelewijn, Gerard Elenga

Portefeuillehouder

Trijn Jongman

Samenvatting

Het bestuur van Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) IJsselland besloot in december 2024 om een toetreding met de GGD IJsselland nader te verkennen. Dit om een robuuste en toekomstgerichte organisatie voor de jeugdhulp te garanderen. Met de Informatienota 'verkenning fusie GGD IJsselland en RSJ IJsselland' is uw raad in februari 2025 hierover geïnformeerd.

De besturen van het RSJ IJsselland en de GGD IJsselland hebben op 24 april 2025 unaniem ingestemd dat een toetreding invulling gaat geven aan de gewenste robuustheid en toekomstgerichtheid (bijlage 3). Met het voornemen tot toetreding worden de taken van het RSJ IJsselland overgeheveld naar de GGD IJsselland waarbij de bestaande kwaliteiten van het RSJ IJsselland behouden blijven.

In juridische zin betekent een toetreding dat de taken van het RSJ IJsselland worden opgenomen in de gemeenschappelijke regeling (verder GR) GGD IJsselland en dat tegelijkertijd de gemeenschappelijke regeling (verder GR) RSJ IJsselland wordt opgeheven.

Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de genomen stappen en wijzigingsvoorstellen (uiterlijk 30 juni 2025).

Beschrijving

Inleiding

In december 2024 besloot het bestuur van Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) IJsselland een toetreding met de GGD IJsselland nader te onderzoeken, met als perspectief om deze toetreding voor het eind van 2025 te realiseren. Inzet was de kwetsbaarheid te verminderen en het RSJ IJsselland om te vormen naar een robuuste en wendbare organisatie die ook in de toekomst adequaat kan acteren bij veranderende behoeften.

Het algemeen bestuur van GGD IJsselland heeft kennis genomen van dit voornemen en daartegen geen bedenkingen ingebracht.

Tijdens de nadere verkenning is gebleken dat de beoogde versterking van RSJ IJsselland door de toetreding met GGD IJsselland daadwerkelijk kan worden gerealiseerd. Vanuit eerdere onderzoeken

(2024) is de RSJ IJsselland regio door het ministerie van VWS al aangemerkt als robuuste Jeugdregio en kan zodoende in de huidige vorm invulling geven aan de regionale taken op het gebied van jeugdhulp.

Taken van RSJ IJsselland binnen de GGD IJsselland kunnen worden belegd met behoud van de waardevolle elementen in de verhouding tussen gemeenten en RSJ IJsselland, met bovendien inhoudelijke en organisatorische synergievoordelen.

Met de voorliggende wijzigingsvoorstellen wordt als opvolging van het onderzoek het proces in gang gezet om de taken van RSJ IJsselland onder te brengen bij GGD IJsselland. Hiervoor dient de GR GGD IJsselland te worden gewijzigd en de GR RSJ IJsselland te worden opgeheven. Parallel bepaalt de GR RSJ IJsselland dat een liquidatieplan moet worden opgesteld. Dit plan voorziet in de verplichting van de deelnemende gemeenten tot bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling, de gevolgen voor het personeel en de door de bedrijfsvoeringsorganisatie gevormde archieven.

De genomen stappen in het besluitvormingsproces zijn in bijlage 3 'Onderbrengen RSJ IJsselland bij GGD IJsselland' beschreven.

Gewenst resultaat

Met de overheveling van de taken van het RSJ IJsselland naar de GGD IJsselland wordt invulling gegeven aan een robuuste en toekomstgerichte organisatie voor de jeugdhulp.

Argumenten

1.1. De notitie 'Samen robuust' biedt argumenten en kader voor de overgang van RSJ IJsselland naar GGD IJsselland

De notitie 'Samen robuust' is door het management van de GGD IJsselland en RSJ IJsselland gezamenlijk opgesteld. In dit document wordt uitgewerkt hoe de integratie binnen de GGD IJsselland wordt vormgegeven. Het document behandelt de visie op de inhoudelijke synergie tussen taken van RSJ IJsselland en GGD IJsselland, de incidentele en structurele effecten op de begroting, een passende governancestructuur voor de sturing en samenwerking met gemeenten, de organisatorische consequenties van de inbedding van RSJ IJsselland in de GGD-organisatie en een doorkijk naar de financiële effecten. Het document bevat de bestuurlijke hoofdlijnen en kaders voor de verdere ontwikkeling, die in overleg tussen GGD IJsselland, RSJ IJsselland en gemeenten nader wordt ingevuld.

Onderdeel van het kader voor de verdere uitwerking wordt het voorstel om in de sturing op bovenlokale vraagstukken nadrukkelijker onderscheid te maken tussen de 'eigenaarsrol' en de 'opdrachtgeversrol'. Daartoe bevat de notitie het voorstel om te werken met, naast het Algemeen Bestuur (AB) (voor de eigenaarsrol), twee portefeuillehouders overleggen (jeugd en publieke gezondheid) waarin de opdrachtgeversrol kan worden ingevuld. In de portefeuillehouders overleggen ligt de nadruk op wat voor gemeenten gezamenlijk belangrijk is en dat kan dan ook gaan om onderwerpen die geen taak van de GGD IJsselland of het RSJ IJsselland zijn, maar juist breder spelen.

Voor gemeenteraden verandert hun positie niet ten opzichte van de bestaande situatie.

2.1. Door de overgang naar GGD IJsselland wordt de robuustheid van RSJ IJsselland versterkt en geborgd

Het RSJ IJsselland kan robuuster worden georganiseerd door integratie in de GGD IJsselland. Kwetsbare functies binnen het RSJ IJsselland krijgen een achterwacht, zodat de kwaliteit en continuïteit beter geborgd is. Als onderdeel van GGD IJsselland profiteert het RSJ-team van de bedrijfsvoering en facilitaire voorzieningen van de GGD.

2.2. Bij de overgang worden de waardevolle elementen van het huidige RSJ IJsselland behouden

De bestaande kwaliteiten van het RSJ IJsselland worden behouden door de bestaande medewerkers allemaal over te nemen. Zo blijft het RSJ IJsselland binnen de GGD IJsselland een zelfstandig herkenbaar team en blijft ook het 'merk' RSJ IJsselland zichtbaar. Ook blijft er aparte bestuurlijke aandacht voor jeugd. In het verlengde hiervan wordt de taak van RSJ IJsselland binnen GGD IJsselland als apart onderdeel in de begroting opgenomen.

2.3. De overgang van RSJ IJsselland naar GGD IJsselland levert inhoudelijke en financiële synergievoordelen op

Een belangrijke reden om uit verschillende opties voor versterking van de robuustheid van het RSJ IJsselland te kiezen voor samengaan met GGD IJsselland ligt in de te verwachten synergievoordelen.

- Inhoudelijk synergiemogelijkheden omdat de verbinding tussen jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg in de regionale visie en activiteiten wordt versterkt en analyses kunnen worden verrijkt door koppeling van monitors.
- Financiële synergiemogelijkheden kunnen worden behaald bij huisvestings- en facilitaire kosten, omdat deze al gedekt zijn binnen de huidige GGD-begroting. Daarnaast zijn synergievoordelen te verwachten omdat het RSJ IJsselland niet meer zelfstandig in HR-beleid, ICT-beleid, gegevensbescherming en dergelijke hoeft te voorzien. Tegenover deze synergievoordelen staan ook nog enkele zaken die als financieel risico gelden. Deze zijn benoemd in bijlage 1.

2.4. Voor de overdracht van RSJ-taken zijn aanpassing van de GR GGD IJsselland en opheffing van de GR RSJ IJsselland noodzakelijk

In juridische zin betekent het voornemen tot toetreding dat de taken van RSJ IJsselland worden opgenomen in de GR GGD IJsselland en dat tegelijk de gemeenschappelijke regeling van RSJ IJsselland wordt beëindigd. Bij de wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande tekst van de gemeenschappelijke regeling van RSJ IJsselland.

Bij enkele minder relevante verschillen tussen beide regelingen wordt de werkwijze van de GR GGD gevolgd, te weten zienswijzen, zienswijze bij begrotingswijzigingen, besluitvorming toetreding en wijziging gemeenschappelijke regeling, bevoorschotting en inspraak inwoners.

2.5. Voor de opheffing van het RSJ IJsselland is een zgn. 'liquidatieplan' verplicht

De gemeenschappelijke regeling RSJ IJsselland bepaalt (artikel 26) dat een liquidatieplan moet worden opgesteld, zie hiervoor bijlage 2c.

2.6. Conform eerdere wijzigingen van de GR verzoeken de besturen van GGD IJsselland en RSJ IJsselland de colleges om de procedure in gang te zetten.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De toetreding van RSJ IJsselland met de GGD IJsselland heeft risico's.

Er zijn een aantal zaken die als risico gelden. Zo vereist het grote (inhoudelijke en financiële) belang van jeugdhulp voldoende strategische focus op de jeugdhulp, ook als RSJ IJsselland deel uitmaakt van GGD IJsselland. De samenhang met duidelijke rol en taakverdeling in een heldere en slagvaardige governancestructuur is nodig (zie ook bijlage 1). We stellen voor beheersmaatregelen te laten nemen door het RSJ IJsselland / GGD IJsselland.

1.2. De snelheid van het toetredingsproces

De beoogde overgangsdatum voor de overgang van het RSJ IJsselland naar de GGD IJsselland is 1 januari 2026. Dit tijdspad is nauw en vereist dat alle gemeenten tijdig besluitvorming voorbereiden en zienswijzen ophalen van de raden. De vraag is of de betrokkenen ambtenaren van gemeenten, medewerkers van het RSJ IJsselland en GGD IJsselland voldoende in de gelegenheid zijn gesteld om te kunnen participeren in het fusieproces. De materie is niet alledaags en kan technische vragen oproepen.

Een extern gespecialiseerd bureau is ingeschakeld om de projectleiding op zich te nemen voor het toetredingsproces. Beleidsmedewerkers zijn geconsulteerd bij de te ondernemen stappen en beoogd tijdspad. Desgewenst kan het extern bureau worden uitgenodigd voor een nadere toelichting tijdens de Politieke Markt of raadsvergadering.

1.3. Gemeentelijke keuzevrijheid behouden

Hoewel er synergievoordelen zijn door het verbinden van jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg, bestaat er kans op gedwongen winkelnering. De GGD IJsselland is een belangrijke partner rond de inzet van diverse activiteiten die het voorliggende veld versterken. De lokale invulling wordt in onze gemeente ook met andere essentiële netwerkpartners vormgegeven welke effecten geven in het verminderen van jeugdzorg (geïndiceerde GGZ Jeugd). Bij het overgaan van het RSJ IJsselland naar de GGD IJsselland is het belangrijk dat we als gemeente de ruimte voor lokale keuzes blijven behouden.

1.4. De bevoegdheden van het bestuur van het RSJ IJsselland verschillen van die van het algemeen bestuur van de GGD. En deze verschillen zullen blijven bestaan. Het voorstel is om eind 2026 te evalueren.

In tegenstelling tot andere taken van de GGD IJsselland, dragen de colleges van B&W geen bevoegdheden over voor de uitvoering van de RSJ taken, wat in lijn is met de huidige taakverdeling. Door middel van een dienstverleningsovereenkomst maken de deelnemende gemeenten nadere afspraken over de taken van het RSJ IJsselland. Door niets te veranderen in het takenpakket en de bevoegdheidsverdeling, blijft de besluitvorming eenvoudig. Het voorstel is om uiterlijk eind 2026 de taakverdeling en bevoegdheden te evalueren, mede in het licht van de behandeling van de Wet verbetering continuïteit jeugdzorg.

1.5. De nieuwe governance structuur van de GGD IJsselland is nog niet geconcretiseerd.

In de huidige concept governance uitwerking GGD is een denklijn uitgewerkt in enerzijds de opdrachtgeversrol en anderzijds de eigenaarsrol. Deze kunnen conflicteren met elkaar. We stellen daarom voor dat RSJ IJsselland en GGD IJsselland, naast de verdere uitwerking op deze twee rollen, ook het mandaat van beide rollen meenemen.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing

Financiële toelichting

De GGD IJsselland verwerkt eventuele incidentele en structurele financiële gevolgen in de 2e bestuursrapportage en zal dit voorleggen aan het algemeen bestuur van de GGD IJsselland. Op basis van de verwachte samenwerkingsvoordelen verwachten we een structureel financieel voordeel op de bedrijfsvoering ten opzichte van de kosten bedrijfsvoering RSJ IJsselland.

Communicatie en participatie

N.v.t.

Uitvoering en planning

De vervolgstappen voor de besluitvorming zijn:

- Termijn voor het indienen van de zienswijze door de gemeenteraad (binnen 8 weken – voor 30 juni 2025)
- Op 10 juli 2025 is er een gecombineerde vergadering AB GGD en bestuur RSJ IJsselland: op basis van zienswijzen volgt een definitief voorstel
- Colleges nemen voorlopig besluit
- Raden wordt om toestemming gevraagd (binnen 14 weken)
- Colleges nemen definitief besluit.

Zodra het bestuur van het RSJ IJsselland kan vaststellen dat twee derde van de gemeenten besloten hebben tot opheffing van de GR RSJ en het AB van GGD IJsselland, zal wijziging c.q. opheffing van de GR GGD IJsselland tot stand komen. Colleges en GGD passen dienstverleningsovereenkomst en evt. mandaatregelingen aan.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Gelet op het voorgenomen besluit om de gemeenschappelijke regeling Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland op te heffen en de taken onder te brengen bij de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland - zoals opgenomen in bijgaand ontwerpbesluit - geen zienswijze in te dienen op de voorgenomen besluiten tot:

- a. opheffing van de gemeenschappelijke regeling RSJ IJsselland;
- b. het verlenen van instemming aan het concept-liquidatieplan voor het RSJ IJsselland;
- c. vaststelling van de zevende wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland.

2. Kennis te nemen van:

- a. de notitie 'Samen robuust' (bijlage 1), waarin de uitkomsten van het nadere onderzoek naar de voorgenomen toetreding van het RSJ IJsselland en GGD IJsselland zijn vastgelegd;
- b. de overdracht van taken van het RSJ IJsselland aan de GGD IJsselland, zoals beschreven in de notitie 'Samen robuust' waaronder de nieuwe governance structuur en de risico's bij overgang van onderneming.
- c. de voorstellen tot wijziging van de GGD IJsselland en opheffing van de GR RSJ IJsselland zoals opgenomen, toegelicht en onderbouwd in de bijlagen:
 - Modelbesluit colleges van B&W tot vaststelling van de zevende wijziging van de GR GGD IJsselland en opheffing GR regeling RSJ IJsselland (bijlage 2a);
 - Toelichting op het Modelbesluit tot zevende wijziging van de GR GGD IJsselland en opheffing GR RSJ IJsselland (bijlage 2b);

d. het concept liquidatieplan, versie d.d. 9 april 2025 (bijlage 2c), waarin de uitgangspunten voor de opheffing en liquidatie zijn vastgelegd.